

Slovo k povzbuzení na neděli 12. července 2020, na 15. neděli v mezidobí...
Biblická čtení: Iz 55,10-11; Ž 65; Řím 8,18-23; Mt 13,1-23

Milé sestry, milí bratři,

krásné a známé Ježíšovo podobenství o rozsévači rozsévajícím semeno, předznamenané neméně známým již starozákonním Izaiášovým přirovnáním Božího slova k životadárnému dešti, asi jednoznačně dominuje dnešnímu Božímu slovu. A tak zkusme, i přestože i druhé čtení z Listu Římanům je také krásné a silné, zaměřit svou pozornost právě na tato čtení, na čtení první a na evangelium.

Podobenství o rozsévači se zdá být celkem průzračné, i když jako každé podobenství může mít výkladů a zvláště výkladových důrazů pochopitelně více. Protože je ale zároveň jediným podobenstvím, u kterého nám Nový zákon dochoval i jeho výklad z úst samotného Pána Ježíše, máme rozjímání přeci jen snadnější. Můžeme je číst například následovně: Rozsévačem je Bůh Otec či Kristus sám, popřípadě hlasatel Božího slova, hlasatel evangelia. Semenem je samo Boží slovo, evangelium, jedna z nejdůležitějších forem Kristovy přítomnosti, přítomnosti Slova, mezi námi. Semenem pak mohou být i ostatní přítomnosti Slova, Syna, zvláště ta svátostná. Země je svět, jednotlivé kousky půdy jsou jednotliví lidé, jejich srdce. Anebo je země přímo naše srdce, srdce každého z nás, a jednotlivé části země pak jednotlivá zákoutí, způsoby existence srdce a hlavně způsoby přijímání Boha do našeho nitra. Kdo je semeno vytrhávající pták, slunce, trní, říká sám Pán Ježíš: ďábel se svými pokušeními, tíseň a zkoušky, světské starosti, zvláště majetek. Doplňme-li to vše starozákonním Izaiášovým předobrazem, pak deštěm, vláhou, vodou padající z nebe, rosou, které dávají semenu vzklíčit a růst, je Kristova milost, především dar Ducha svatého.

Rosévač prostě chodí světem a rozsévá, semeno má sílu samo v sobě, déšť z nebe padá. To je faktum, stejně jako je faktum, že jsou a kolem obcházejí ti, kteří chtějí semeno vyzobnout, je žár, který ho chce spálit, a trní udusit.

Je tedy jasné, že nejvíce záleží na půdě, která je představována jako aktivní, jako ta, která může ovlivnit, kam a jak v ní semeno zapadne, jak je přijme, co se semenem bude. Bez půdy nemůže semeno na světě vyrůst. Proto právě k ní, k půdě, k lidskému srdci, podobenství především cílí:

Boží slovo má totiž Boží sílu samo v sobě, stejně tak jakákoli jiná přítomnost Slova, Syna mezi námi, zvláště ta svátostná. Podobně milost, jak praví katolická věrouka, je aspoň nějak – jako déšť padající z nebe na dobré i zlé – nabízena všem (pravda, podobně jako někde přší častěji, jinde méně, zdá se, že je tomu i s tajemstvím intenzity nabízené milosti daru víry). Proto opravdu záleží především na půdě, zda, jak, kam a jak hluboko Boží semeno přijme, jak mu dá vzklíčit, vzrůst a růst. Zda ze semene vzroste onen strom, který přináší dobré plody, v jehož větvoví mohou hnízdit ptáci, jehož listí nevadne, jehož kořeny jsou pevné. Anebo zda brzy uschne, sezobají je ptáci, udusí trní, anebo vůbec nevzklíčí.

Podobenství popisuje stav světa, jeho přijímání či nepřijímání Krista. Vystihuje především různé přístupy těch, do kterých Boží semeno nějak zapadlo a vzrostlo. Tedy těch, kterým bylo dáno, že jim evangelium bylo nějak zvěstováno a také k jeho přijetí dostali Boží milost, dar Ducha svatého. Podobenství totiž neřeší místa, kam semeno nedopadlo (pokud jsou vůbec taková), a nikde v podobenství totiž není řečeno, že by nepršelo. Zaměřuje se na ty, „kterým bylo dáno“: Ne všichni ti se totiž zachovají jako dobrá půda. Jedni přijmou Boží slovo, víru, Pána Ježíše jen okrajově a brzy podlehnou pokušení a víru ztratí („podél cesty“). Jiní přijmou víru sice s nadšením, ale jen povrchně, ale v době zkoušek ji také ztratí („na skalnatou půdu“). Další nechají Pána Ježíše udusit vším pozemským, ať už radostmi či starostmi, zvláště majetkem a bohatstvím („do trní“).

Podobenství je tak především varováním pro nás, křesťany, abychom se ani jedněmi z nich nestali, ale aby naše srdce byla, stala se dobrou půdou, anebo se v tom obnovila. Podobenství

je výzvou, abychom Boží semeno – Boží slovo, křesťanskou víru a křesťanský způsob života, svátostnou přítomnost Pána Ježíše – přijímali do hloubi svého srdce a tím pádem do celého svého života. Abychom Pána Ježíše, křesťanství, přijali nejenom okrajově, ale skutečně, abychom nedávali před ním přednost ničemu jinému světskému, zvláště se nenechali udusit majetkem. Jen tak se můžeme stát podobni stromu přinášejícímu Boží ovoce, stín, útočiště a uzdravení.

Je totiž naprosto jasné, že všechny nedobré půdy se mohou týkat – a také se nějak povětšinou týkají – každého z nás: Určitá perifernost, jen okrajovost našeho křesťanství, povrchnost a pouhá emotivnost, dávání před Bohem přednosti všemu možnému i nemožnému... Jenže nic z toho nemůže přežít, zvláště různé zkoušky a ďábelská pokušení ne. Však to také mnohdy zakoušíme a vidíme, ať už na sobě, anebo na svých blízkých...

Aniž bychom se tedy pouštěli do nějakých dalších výkladů dnešního podobenství – však přeci stačí vysvětlení z úst samotného Pána Ježíše, zatužme prostě být, stát se znovu dobrou půdou. A také pro to něco s Boží pomocí, s pomocí Božího deště, Boží milosti udělejme. Třeba to, že se mnohem více vystavíme Božímu semeni, Božímu slovu a Božím svátostem, Kristu, semeni bezpochyby tak hojně rozsevanému po celém světě. Vždyť čím více Božího semene do našeho srdce padne, tím větší je naděje, že aspoň některé padne na dobrou půdu, zakoření, vzklíčí, vzroste a přinese plody – i tak přeci můžeme podobenství číst. A my se tak stanem aspoň maličkým místem Božího přebývání v tomto světě. Vzrostlý strom přinášející Boží ovoce, stín a uzdravení je přeci jedním z nejkrásnějších evangelijních obrazů živého křesťanství, Božího království v nás.

Milé sestry, milí bratři, nestaneme-li se dobrou půdou, přestaneme být – dříve nebo později – křesťany úplně. Protože ten Zlý skutečně obchází světem a vyrvává semeno i jeho klíčky z půdy srdcí, žár světa – také „slunce satanova“ – je velký, pouhá perifernost křesťanství je pohodlná, povrchnost a pouhá emotivita jsou velmi oblíbené a trní je opravdu dost a dost... Nezbyvá než se snažit stát dobrou půdou. K radosti své i Boží a ke skutečnému prospěchu a dobru světa. Vždyť, jak jsme slyšeli v dnešním čtení druhém, „Celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů..., kdy bude osvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do svobody a slávy dětí Božích“: Až z nás vyrostou Boží stromy, stromy kříže, kříže oživlého, rozkvetlého, nesoucího Boží ovoce, ovoce víry, naděje a lásky, tak se dočká.